

Entreetoets en het leefklimaat van jongeren in Schakenbosch

Onderzoek naar de jeugdzorg^{PLUS} op basis van het Kwaliteitskader Gesloten Jeugdzorg

Instellingsrapport

Inspectie Jeugdzorg
Inspectie van het Onderwijs

Utrecht, juni 2014

Samenvatting

De Inspectie Jeugdzorg houdt toezicht op de instellingen die starten met jeugdzorg^{PLUS}. Nadat de instellingen minimaal een half jaar 'draaien', toetst de inspectie beleid en praktijk. De inspectie noemt deze toets de 'entreetoets'.

De entreetoets is het toezicht op basale onderwerpen die een belangrijke bijdrage leveren aan een veilig behandelklimaat. Deze moeten voldoende zijn gewaarborgd. Het gaat om de rechtspositie van jongeren, toezicht op de jongeren en het omgaan met incidenten.

Bij bestaande instellingen en locaties met jeugdzorg^{PLUS} voert de Inspectie Jeugdzorg 'stapsgewijs onderzoek' uit. Dit onderzoek vindt plaats op basis van het Kwaliteitskader Gesloten Jeugdzorg, dat Jeugdzorg Nederland heeft vastgesteld. De inspectie voert het toezicht uit bij alle instellingen voor jeugdzorg^{PLUS}.

Het stapsgewijze toezicht kent drie stappen. Stap 1 van het stapsgewijze toezicht betreft de *rechtspositie van jongeren*. Bij nieuwe instellingen komt deze stap in de entreetoets aan bod. Stap 2 wordt samen met de Inspectie van het Onderwijs uitgevoerd en is gericht op het *leefklimaat van de jongeren* en de *samenwerking tussen instelling en school*.

Stap 3 wordt samen met de Inspectie voor de Gezondheidszorg en de Inspectie van het Onderwijs uitgevoerd en is gericht op het *behandeltraject van de jongeren* in de instelling en in de bijbehorende school.

Schakenbosch en het Schakenbosch College van Horizon Jeugdzorg & Onderwijs zijn in januari 2013 in Leidschendam gestart. De inspecties hebben besloten de entreetoets en het toezicht stap 2 te combineren. Het toezicht stap 3 wordt uitgevoerd op het moment dat de school een basisarrangement heeft van de Inspectie van het Onderwijs, dat wil zeggen voldoende kwaliteit biedt. Dit rapport geeft het resultaat van het gecombineerde toezicht entreetoets en stap 2 weer.

Eindoordeel entreetoets

Ten aanzien van de entreetoets luidt het eindoordeel van de Inspectie Jeugdzorg dat Schakenbosch voldoende verantwoord omgaat met de rechtspositie van de jongeren, met het toezicht op de jongeren en met incidenten.

De instelling scoort 15 van de 19 indicatoren 'operationeel' en voldoet daarmee voldoende aan de verwachtingen van de inspectie.

Verbetering door de instelling is nodig op de indicatoren die onvoldoende zijn:

- Wanneer maatregelen mogen worden toegepast;
- Toegang tot de klachtregeling;
- Beroepsmogelijkheid bij maatregelen en verlof;
- Begeleiding en toezicht: inhoud en wanneer.

Eindoordelen toezicht stap 2

Leefklimaat

Ten aanzien van het leefklimaat luidt het eindoordeel van de Inspectie Jeugdzorg dat de kwaliteit van het leefklimaat in Schakenbosch voor jongeren voldoende is.

De instelling scoort 9 van de 12 indicatoren 'operationeel' en voldoet daarmee voldoende aan de verwachtingen van de inspectie.

Verbetering door de instelling is nodig op de indicatoren die onvoldoende zijn:

- Aandachtvolle houding medewerkers ten opzichte van jongeren;
- Flexibele inzet van personeel;
- Toerusting personeel: sturing en coaching.

Samenwerking instelling en school

Ten aanzien van de samenwerking tussen instelling en school luidt het eindoordeel van de Inspectie Jeugdzorg en de Inspectie van het Onderwijs dat Schakenbosch en het Schakenbosch College onvoldoende samenwerken, waardoor een belangrijke voorwaarde voor een veilig en verantwoord leefklimaat voor de jongeren ontbreekt.

De instelling en de school scoren 2 van de 4 indicatoren 'operationeel' en voldoen daarmee niet aan de verwachtingen van de inspecties.

Belangrijke zaken die in de samenwerking verbeterd moeten worden zijn:

- School en instelling werken onvoldoende samen bij de dagelijkse begeleiding van de jongeren;
- School en instelling werken onvoldoende samen bij het behandelplan.

Verwachting inspectie(s)

De Inspectie Jeugdzorg is van oordeel dat de instellingen voor jeugdzorg^{PLUS} bij de onderzochte thema's van de entreetoets (rechtspositie van jongeren, toezicht op jongeren en handelwijze bij incidenten) en van stap 2 thema's leefklimaat op ten minste operationeel niveau dienen te functioneren. Bij Schakenbosch is dit nog niet bij alle getoetste indicatoren het geval. De inspectie verwacht daarom dat alle indicatoren binnen zes maanden na vaststelling van het rapport in ieder geval operationeel zijn.

De Inspectie Jeugdzorg en de Inspectie van het Onderwijs verwachten dat de instelling en de school zorgen dat binnen een half jaar alle indicatoren van stap 2 thema samenwerking tussen instelling en school operationeel zijn. De instelling en school hebben zelf al een start gemaakt met verbeteringen, door de deelname van docenten aan de periodieke behandeloverleggen. De Inspectie Jeugdzorg wil binnen zes weken een plan van aanpak ontvangen waarin Schakenbosch en het Schakenbosch College beschrijven hoe zij hun samenwerking verder gaan verbeteren. De inspecties zullen het plan beoordelen.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Hoofdstuk 1 Inleiding	7
Hoofdstuk 2 Basale veiligheid van het behandelklimaat bij Schakenbosch	11
2.1 Rechtspositie van de jongeren	12
2.1.1 Maatregelen die de vrijheid van jongeren aantasten	12
2.1.2 Toekennen van verlof	15
2.1.3 Klachtregeling en vertrouwenspersoon	16
2.2 Toezicht op de jongeren	17
2.3 Handelwijze bij incidenten	18
Hoofdstuk 3 Het leefklimaat in Schakenbosch	21
3.1 Dagprogramma	22
3.2 Passende en aandachtvolle omgeving.....	23
3.3 Aandacht voor samenstelling leefgroep	25
3.4 Voldoende toegerust personeel leefgroep.....	26
3.5 Samenwerking instelling en school	27
Hoofdstuk 4 Eindoordeel en aanbeveling entreetoets	31
4.1 Eindoordeel Inspectie Jeugdzorg	31
Hoofdstuk 5 Eindoordelen en aanbeveling stap 2	33
5.1 Eindoordeel en aanbeveling Inspectie Jeugdzorg	33
5.2 Eindoordeel en aanbeveling Inspectie van het Onderwijs en Inspectie Jeugdzorg.....	33
Bijlage 1 – Toetsingskader entreetoets	35
Bijlage 2 – Toetsingskader stap 2	41
Bijlage 3 – Maatregelen die de vrijheid van een jongere aantasten	45
Bijlage 4 – Opzet onderzoek entreetoets	47
Bijlage 5 – Opzet onderzoek toezicht stap 2	49

Hoofdstuk 1 Inleiding

Entreetoets

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport wil de ontwikkeling van het zorgaanbod jeugdzorg^{PLUS} nauwgezet volgen en heeft vanaf het eerste initiatief de inspectie verzocht om toezicht te houden op de veiligheid van het behandelklimaat in de instellingen die starten met jeugdzorg^{PLUS}.

De inspectie is met het ministerie van oordeel dat elke instelling met nieuw initiatief voor jeugdzorg^{PLUS} door de inspectie dient te worden getoetst, omdat het gaat om een zorgaanbod waarin de grondwettelijke vrijheid van jongeren wordt beperkt.

De onderwerpen die een belangrijke bijdrage leveren aan een veilig behandelklimaat moeten voldoende zijn gewaarborgd. Het gaat om de rechtspositie van jongeren, toezicht op de jongeren en het omgaan met incidenten. Nadat de instellingen minimaal een half jaar 'draaien', toetst de inspectie beleid en praktijk. De inspectie noemt deze toets de 'entreetoets'.

Stapsgewijs toezicht op basis van het Kwaliteitskader Gesloten Jeugdzorg

Daarnaast verricht de Inspectie Jeugdzorg in overleg met het ministerie met ingang van 2008 ook stapsgewijs toezicht uit bij de aanbieders voor gesloten jeugdzorg. Het gaat om toezicht naar thema's die voortkomen uit het Kwaliteitskader Gesloten Jeugdzorg dat de MOgroep (inmiddels Jeugdzorg Nederland) heeft vastgesteld.

De Inspectie Jeugdzorg heeft in 2009 en 2010 stap 1 van het stapsgewijze toezicht uitgevoerd. Dit was het toezicht op het thema Gesloten Leefomgeving uit het Kwaliteitskader. Het toezicht was toegespitst op de *rechtspositie van jongeren* in de jeugdzorg^{PLUS}, omdat waar jongeren vergaand in hun rechten kunnen worden beperkt, hun rechtspositie goed geregeld moet zijn.

In 2010 en 2011 was de uitvoering van stap 2 van het stapsgewijze toezicht aan de beurt naar normen uit de thema's Opvoeding, Dagprogrammering en Personeel uit het Kwaliteitskader. De Inspectie Jeugdzorg heeft dit toezicht toegespitst op het *leefklimaat van de jongeren*, omdat een goed leefklimaat van de jongeren een randvoorwaarde is voor hun behandeling en omdat in de jeugdzorg^{PLUS} jongeren tegen hun wil kunnen worden opgenomen.

Samen met de Inspectie van het Onderwijs heeft de inspectie bij stap 2 ook de *samenwerking tussen instellingen en scholen* onderzocht, omdat onderwijs een essentieel onderdeel vormt van de dagprogrammering en van groot belang is voor het perspectief van de jongeren.

In 2012 tot en met 2014 komen in stap 3 de laatste thema's uit het Kwaliteitskader aan de beurt. Deze thema's, Behandeling en Ketensamenwerking, zijn belangrijke thema's in de trajectbenadering.

Over Schakenbosch en het Schakenbosch College

Schakenbosch biedt in Leidschendam 50 plaatsen jeugdzorg^{PLUS} voor jongens en meisjes met een machtiging gesloten jeugdzorg van de kinderrechter. Daarnaast biedt Schakenbosch 48 plaatsen voor jongens en meisjes met een AWBZ-indicatie, zowel gedwongen op grond van de Wet bijzondere opnemings psychiatrische ziekenhuizen (BOPZ) als vrijwillig.

Schakenbosch beschikt over twaalf leefgroepen, waarvan er op het moment van het toezicht tien in gebruik waren. De jongeren met een machtiging gesloten jeugdzorg en met een AWBZ-indicatie verblijven gemengd in deze groepen. De inspecties hebben daarom tijdens het toezicht geen onderscheid tussen deze jongeren gemaakt en voor alle jongeren de toetsingskaders entreetoets en stap 2 gehanteerd. Het onderwerp *rechtspositie van jongeren; maatregelen die de vrijheid van jongeren aantasten*, vormt hierop een uitzondering, omdat de twee wettelijke kaders verschillen als het gaat om het toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen. De Inspectie voor de Gezondheidszorg heeft eind januari 2014 een onderzoek bij Schakenbosch uitgevoerd en vastgesteld dat het toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen bij jongeren met een AWBZ-indicatie voldoet. In dit onderzoek heeft de Inspectie Jeugdzorg zich voor wat betreft dit onderwerp specifiek gericht op de jongeren die bij Schakenbosch zijn geplaatst met een machtiging gesloten jeugdzorg. Voor deze jongeren geldt dat alleen vrijheidsbeperkende maatregelen op hen toegepast mogen worden die zijn opgenomen in de Wet op de jeugdzorg.

Het onderwijs bij Schakenbosch wordt verzorgd door het Schakenbosch College van Horizon Jeugdzorg & Onderwijs. Jongeren krijgen op het Schakenbosch College praktijkgericht speciaal onderwijs (cluster 4) op het gebied van groen, horeca, hout/metaal, verzorging en reproductie.

Combinatie van de entreetoets en het toezicht stap 2

De inspecties voeren het toezicht uit bij alle instellingen voor jeugdzorg^{PLUS}. Schakenbosch en het Schakenbosch College van Horizon Jeugdzorg en Onderwijs zijn in januari 2013 in Leidschendam gestart. De inspecties hebben besloten de entreetoets en het toezicht stap 2 te combineren. Uitvoering van het toezicht stap 3 is bij Schakenbosch en het Schakenbosch College niet mogelijk, omdat de school nog niet beschikt over een basisarrangement, wat de inspecties een voorwaarde achten voor een toereikend behandeltraject. Het toezicht stap 3 wordt uitgevoerd op het moment dat de school een basisarrangement heeft van de Inspectie van het Onderwijs. Een school krijgt een basisarrangement als de Inspectie van het Onderwijs de kwaliteit van het onderwijs als voldoende heeft beoordeeld.

Dit rapport

De Inspectie Jeugdzorg geeft in dit rapport antwoord op de vraag of Schakenbosch verantwoord omgaat met de rechtspositie van de jongeren, met het toezicht op de jongeren en met incidenten. Verder geeft zij antwoord op de vraag in hoeverre Schakenbosch in staat is een veilig en verantwoord leefklimaat voor de jongeren te bieden. De Inspectie van het Onderwijs en de Inspectie Jeugdzorg geven samen antwoord op de vraag of de kwaliteit van de samenwerking tussen Schakenbosch en het Schakenbosch College voldoende is.

Leeswijzer

In *hoofdstuk 2* staan de bevindingen van de Inspectie Jeugdzorg over de entreetoets. In *hoofdstuk 3* staan de bevindingen van de Inspectie Jeugdzorg over het leefklimaat van de jongeren in de instelling en de bevindingen van de Inspectie Jeugdzorg en van de Inspectie van het Onderwijs over de kwaliteit van de samenwerking tussen de school en de instelling. *Hoofdstuk 4* bevat het eindoordeel en de aanbeveling van de Inspectie Jeugdzorg over de entreetoets.

Hoofdstuk 5 bevat het eindoordeel en de aanbeveling van de Inspectie Jeugdzorg over het leefklimaat van de jongeren in de instelling en het eindoordeel en de aanbeveling van de Inspectie Jeugdzorg en van de Inspectie van het Onderwijs over de kwaliteit van de samenwerking tussen de school en de instelling.

In *bijlage 1* staat het toetsingskader van de entreetoets.

In *bijlage 2* staat het toetsingskader van het toezicht stap 2.

In *bijlage 3* staan de maatregelen opgesomd die ingevolge de Wet op de jeugdzorg de vrijheid van de jongere mogen aantasten in instellingen voor jeugdzorg^{PLUS}.

In *bijlage 4* staat de opzet van de entreetoets.

In *bijlage 5* staat de opzet van het toezicht stap 2.

Hoofdstuk 2 Basale veiligheid van het behandelklimaat bij Schakenbosch

Dit hoofdstuk bevat drie paragrafen over de drie onderzoeksthema's *rechtspositie van de jongeren*, *toezicht op de jongeren* en *omgaan met incidenten*. Elk thema is uitgewerkt in een of meerdere criteria. De criteria geven de verwachtingen van de inspectie aan. Elk criterium is weer uitgewerkt in een aantal indicatoren. De scores op de indicatoren geven aan in hoeverre een instelling aan de normen voldoet. Met andere woorden: hoe meer aan de rechterkant het vinkje staat, hoe beter de instelling presteert.

De inspectie verwacht voor elke indicator ten minste een score operationeel.

Elke paragraaf begint met een tabel met daarin de uitwerking van een criterium in indicatoren en de scores van de inspectie per indicator op een vierpuntsschaal: afwezig, aanwezig, operationeel en geborgd. Na elke tabel volgt een toelichting op het oordeel.

Deze scores houden kort gezegd in¹:

- afwezig: er is geen beleid of het aanwezige beleid is zo onvolledig, onduidelijk of inadequaat dat het beleid de medewerkers van de instelling geen informatie geeft die hen kan leiden;
- aanwezig: er is volledig, duidelijk en adequaat beleid, dat de medewerkers van de instelling voldoende informatie geeft die hen kan leiden;
- operationeel: het beleid is aanwezig én de medewerkers in de instelling kennen het beleid en handelen ernaar;
- geborgd: de leidinggevenden in de instelling zorgen voor informatie, controle en bijsturing van de medewerkers én zorgen dat het beleid en de uitvoering periodiek geëvalueerd en zo nodig verbeterd wordt, dus dat de instelling op instellingsniveau leert van haar ervaringen; hiervoor is het nodig dat op onderdelen geregistreerd wordt wat er gebeurt. De score geborgd vooronderstelt dat het beleid voldoet en dat de medewerkers het beleid in de praktijk brengen.

¹ Een uitgebreide toelichting op de mogelijke scores staat in bijlage 1.

2.1 Rechtspositie van de jongeren

Dit onderzoeksthema kent drie criteria: *de instelling gaat verantwoord om met maatregelen die de vrijheid van een jongere aantasten*, *de instelling gaat verantwoord om met het toekennen van verlof* en *de instelling gaat verantwoord om met de klachtregeling en de vertrouwenspersoon*.

2.1.1. Maatregelen die de vrijheid van jongeren met een machtiging gesloten jeugdzorg² aantasten

 criterium De instelling gaat verantwoord om met maatregelen die de vrijheid van een jongere aantasten	Afwezig	Aanwezig	Operationeel	Geborgd
Indicatoren				
1. Welke maatregelen mogen worden toegepast			√	
2. Wanneer maatregelen mogen worden toegepast		√		
3. Wie maatregelen mogen toepassen			√	
4. Hoe medewerkers bij toepassing maatregelen dienen te handelen			√	
5. Instemming gedragswetenschapper bij toepassing maatregelen			√	
6. Toepassing maatregelen specifiek per jongere			√	
7. Toepassing maatregelen door getrainde en geïnstrueerde medewerkers			√	

Toelichting

Welke maatregelen mogen worden toegepast

Schakenbosch heeft in het beleid nauwkeurig en concreet vastgelegd welke vrijheidsbeperkende maatregelen op jongeren met een machtiging gesloten jeugdzorg mogen worden toegepast. Maatregelen zijn separeren, afzondering op eigen kamer met de deur op slot, vastpakken en vasthouden, plaatsverbod, tijdelijke overplaatsing, gedwongen deelname aan hulpverleningsprogramma's en onder dwang toedienen van medicatie. Daarnaast onderscheidt Schakenbosch nog overige beperkende maatregelen: onderzoek aan lichaam en kleding, urinecontrole, onderzoek van de kamer, onderzoek van poststukken, beperkingen in het brief- en telefoonverkeer en beperkingen in bezoek.

In de praktijk kennen de pedagogisch medewerkers en de behandelcoördinatoren de maatregelen die de vrijheid van de jongeren beperken. De medewerkers noemen de maatregelen die in het beleid staan beschreven. Ook de geïnterviewde jongeren zijn op de hoogte van welke maatregelen op hen kunnen worden toegepast.

Wanneer maatregelen mogen worden toegepast

In het beleid is beschreven dat een maatregel mag worden toegepast wanneer deze in het perspectiefplan van de jongere staat opgenomen.

² Zoals in de inleiding staat beschreven biedt Schakenbosch plek aan jongeren met een machtiging gesloten jeugdzorg en jongeren met een AWBZ-indicatie. De twee wettelijke kaders verschillen als het gaat om het toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen. Deze paragraaf gaat alleen over de jongeren, voor wie de kinderrechtster een machtiging gesloten jeugdzorg heeft afgegeven.

Zo niet, dan moet vooraf overlegd worden met de behandelcoördinator of in een acute (nood)situatie binnen vierentwintig uur na het toepassen van een maatregel. Noodmaatregelen staan eveneens in het beleid omschreven.

In de praktijk overleggen de pedagogisch medewerkers waar mogelijk voorafgaand aan het toepassen van een maatregel met de behandelcoördinator en gaan zij in het perspectiefplan van een jongere na of de maatregel mag worden toegepast. De vaste pedagogisch medewerkers en ook de jongeren weten wanneer bepaalde maatregelen mogen worden toegepast doordat dit tijdens de intake bij de start, de periodieke behandelbesprekingen en de tweewekelijkse teamvergaderingen besproken is.

De inspectie beoordeelt deze indicator als niet operationeel, omdat voor de niet vaste medewerkers niet inzichtelijk is welke maatregelen per jongere toegepast mogen worden. Wanneer pedagogisch medewerkers uit een ander team of uit de flexpool op een groep worden ingezet dienen zij vooraf door collega's geïnformeerd te worden over de maatregelen die mogen worden toegepast per jongere. Dit gebeurt onvoldoende. Voor deze medewerkers is het bovendien lastig om de actuele maatregelen in het dossier te achterhalen, omdat perspectiefplannen niet direct na een behandelbespreking worden aangepast en deze medewerkers voor een dienst niet altijd toegang hebben tot de digitale dossiers en perspectiefplannen van de jongeren.

Wie maatregelen mogen toepassen

In het beleid van Schakenbosch staat expliciet omschreven wie de maatregelen mogen toepassen en welke verantwoordelijkheden iedere functiegroep heeft per maatregel.

In de praktijk is het voor de medewerkers duidelijk wie welke maatregelen mogen toepassen. De pedagogisch medewerkers passen de maatregelen toe. Ook wanneer maatregelen toegepast worden bij incidenten op de school. Handelingen om fysiek in te grijpen (vastpakken en vasthouden) zijn beperkt tot de pedagogisch medewerkers die hiervoor getraind zijn.

Hoe medewerkers bij toepassing maatregelen dienen te handelen

De procedures rond het toepassen van maatregelen staan gedetailleerd beschreven in het beleid. Het standpunt van Schakenbosch is dat het toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen in beginsel moet worden vermeden. Mocht het toepassen van een maatregel toch noodzakelijk worden geacht, dan dient deze in redelijke verhouding te staan tot het doel van het toepassen van de maatregel. Daarbij moet gekozen worden voor het minst ingrijpende alternatief en moet de maatregel zo kort als mogelijk worden toegepast. In het beleid is hiervoor een stapsgewijze aanpak beschreven.

In de praktijk worden de maatregelen uitgevoerd zoals in het beleid vermeld staat. In de afzonderingsmaatregelen zit een duidelijke opbouw. Er wordt getracht eerst met de jongere te praten of prikkels bij de jongere weg te halen door hem bijvoorbeeld uit de groep te halen. Wanneer dat niet het gewenste resultaat oplevert wordt een jongere verzocht vrijwillig naar zijn kamer te gaan. Pas in een latere fase wordt een jongere vastgepakt en vastgehouden en volgt een verplichte plaatsing op eigen kamer. Plaatsing in de afzonderingsruimte (separeerruimte) is het afgelopen half jaar nauwelijks voorgekomen.

Instemming behandelcoördinator bij toepassing maatregelen

In het beleid van de instelling staat vermeld dat de maatregelen opgenomen moeten worden in het perspectiefplan van een jongere en dat de behandelcoördinator beslist over de toepassing.

In de praktijk zijn de behandelcoördinatoren nauw betrokken bij het toepassen van maatregelen.

De behandelcoördinatoren stellen voorafgaand aan de plaatsing van een jongere een voorlopig perspectiefplan op. Dit gebeurt op basis van voorinformatie, het dossier van een jongere en een intakegesprek met alle betrokkenen. In het voorlopige perspectiefplan neemt de

behandelcoördinator de maatregelen op die voor een jongere gelden. De behandelcoördinator communiceert deze maatregelen aan het team. Na vier weken is het eerste behandeloverleg met alle betrokkenen (jongere, ouders, gezinsvoogd, pedagogisch medewerker, behandelcoördinator, trajectcoach en school) en worden de maatregelen definitief vastgesteld. Daarna is er om de drie maanden een behandeloverleg waarin maatregelen besproken worden en door de behandelcoördinator aangepast kunnen worden.

De pedagogisch medewerkers overleggen in de praktijk met een behandelcoördinator of leidinggevende wanneer zij overwegen om een maatregel in te zetten. Overdag is er altijd een behandelcoördinator aanwezig voor overleg en 's nachts is dat de bereikbaarheidsdienst (leidinggevende of behandelcoördinator). Een aandachtspunt voor Schakenbosch is dat de rol van de leidinggevende op dit punt niet conform het beleid is. In het beleid is opgenomen dat de pedagogisch medewerkers voor het toepassen van een maatregel overleggen met een behandelcoördinator. Dat dit ook met de leidinggevende kan, is niet in het beleid opgenomen.

Toepassing maatregelen specifiek per jongere

In het beleid staat dat in eerste instantie geen maatregelen worden opgenomen in het perspectiefplan van een jongere. Pas wanneer er redenen toe zijn legt de behandelcoördinator specifieke maatregelen in het perspectiefplan van de jongere vast.

In de praktijk zijn de maatregelen vanaf de start van de behandeling ook specifiek per jongere opgenomen in het perspectiefplan. De inspectie heeft in meerdere dossiers gezien dat er geen of slechts een beperkt aantal maatregelen in de perspectiefplannen van jongeren staan. Bij maatregelen die wel opgenomen zijn, staat een onderbouwing waarom deze maatregel noodzakelijk is. De pedagogisch medewerkers kunnen de perspectiefplannen digitaal inzien. De instelling werkt daarnaast met signaleringsplannen voor de jongeren. Daarin is met een jongere vastgelegd hoe de pedagogisch medewerkers het beste kunnen reageren als een jongere bijvoorbeeld agressief wordt. Dit om de inzet van maatregelen zoveel als mogelijk te voorkomen.

Toepassing maatregelen door getrainde en geïnstrueerde medewerker

In het beleid van de instelling is opgenomen dat medewerkers verplichte trainingen drang en dwang volgen.

In de praktijk heeft iedere pedagogisch medewerker die met de jongere werkt deze training gevolgd. Nieuwe pedagogisch medewerkers worden binnen drie maanden geschoold. Een training drang en dwang bestaat uit zes dagdelen. Daarnaast zijn er jaarlijkse herhalingstrainingen. Schakenbosch heeft acht aandachtsfunctionarissen die collega's begeleiden bij het toepassen van drang en dwang. Nadat de maatregel vastpakken en vasthouden op een jongere is toegepast, wordt gekeken of er volgens de methodiek van drang en dwang is gehandeld.

2.1.2. Toekennen van verlof

 criterium De instelling gaat verantwoord om met het toekennen van verlof	Afwezig	Aanwezig	Operationeel	Geborgd
Indicatoren				
Verlof onderdeel van behandelplan			√	
Criteria toekenning verlof			√	
Instemming gedragswetenschapper			√	

Toelichting

Verlof onderdeel van behandelplan

In het beleid van de instelling staat dat het verlofplan een onderdeel is van het perspectiefplan dat na vier weken wordt opgesteld.

In de praktijk hebben de jongeren gedurende de eerste vier weken geen verlof, tenzij zij van een andere jeugdzorg^{PLUS}-instelling komen en al een verlofplan hebben. Na vier weken vindt het eerste behandeloverleg plaats, waaraan de jongere, ouders, gezinsvoogd, pedagogisch medewerker, behandelcoördinator, trajectcoach en school deelnemen. In dit overleg wordt besloten hoe het verloftraject eruit zal gaan zien.

De opbouw van het verlof en het verloftraject is afhankelijk van het perspectief van de jongere. De verlofopbouw vindt stapsgewijs plaats en kan per jongere verschillen. De pedagogisch medewerker stelt in overleg met de jongere, ouders een verlofplan voor meerdere verlofmomenten op. Naast het verlofplan maakt de jongere samen met zijn mentor en trajectcoach voor ieder verlofmoment een verlofplanning.

Na ieder verlof evalueert de trajectcoach het verlof met de ouders en de mentor met de jongere. Elke drie maanden wordt in het behandeloverleg met alle betrokkenen (jongere, ouders, gezinsvoogd, pedagogisch medewerker, behandelcoördinator, trajectcoach en school) het verloftraject geëvalueerd en waar nodig aangepast.

Criteria toekenning verlof

In het beleid van Schakenbosch staat beschreven wat de criteria zijn voor het toekennen van verlof. Er zijn zestien vaste criteria die in een zogenoemde verloftaxatie worden gewogen. Criteria zijn ondermeer seksueel wervend en/of grensoverschrijdend gedrag, mate van beïnvloedbaarheid, omgang met deviante jongeren, problemen met middelengebruik en omgevingsfactoren zoals de opvoedvaardigheden van ouders.

In de praktijk beoordeelt de behandelcoördinator deze criteria op de mate van risico en op beschermende factoren. Op basis van de verloftaxatie, de wettelijke kaders en de ontwikkeling van de jongere wordt een verlofplan onder regie van de behandelcoördinator opgesteld. Daarna maakt het verlofplan onderdeel uit van het perspectiefplan.

Instemming behandelcoördinator

In het beleid is opgenomen dat de behandelcoördinator opdracht kan geven voor het opstellen van een verlofplan. De pedagogisch medewerker stelt een verlofplan op dat, na goedkeuring van de behandelcoördinator, uitgevoerd kan gaan worden.

Dit gebeurt in de praktijk ook op deze manier. De behandelcoördinator bekijkt na vier weken of een jongere met verlof kan en moet het verlofplan voor meerdere verloven goedkeuren. Verder moet de behandelcoördinator instemmen met de verlofplanningen per verlofmoment. De behandelcoördinator kan per verlofmoment het verlof intrekken wanneer er twijfels zijn over het gedrag van de jongere.

2.1.3. Klachtregeling en vertrouwenspersoon

 criterium De instelling gaat verantwoord om met de klachtregeling en de vertrouwenspersoon	Afwezig	Aanwezig	Operationeel	Geborgd
Indicatoren				
Toegang tot klachtregeling		✓		
Toegang tot vertrouwenspersoon			✓	
Beroepsmogelijkheid bij maatregelen en verlof		✓		

Toelichting

Toegang tot klachtregeling

In het beleid en in de huisregels staat de toegang tot de klachtenregeling helder beschreven.

Jongeren kunnen zich bij klachten wenden tot de pedagogisch medewerker, de behandelcoördinator, de vertrouwenspersoon of de klachtencommissie. Ook kunnen ze direct een klacht indienen bij de klachtencommissie. Hiervoor is een brievenbus op het kantoor van de groep aanwezig.

De inspectie beoordeelt deze indicator als niet operationeel, omdat de jongeren aangeven niet goed op de hoogte te zijn van de toegang tot de klachtencommissie. Ook de informatie die de medewerkers hierover geven, is sterk wisselend. Niet voor alle medewerkers is duidelijk dat er een aparte klachtencommissie bestaat voor klachten.

In de praktijk hangen op de groepen brievenbussen waar jongeren hun klachten op papier kunnen indienen. Hiervoor kunnen speciale formulieren voor de klachtencommissie gebruikt worden, die op de groep liggen. Er mag ook ander papier gebruikt worden. Voor niet alle jongeren en medewerkers is duidelijk wie de brievenbus leegt. Sommigen noemen de vertrouwenspersoon, anderen de pedagogisch medewerkers of behandelcoördinatoren.

Wanneer jongeren het idee hebben dat een pedagogisch medewerker of behandelcoördinator de klachtenbrievenbus leegt, dan kan dit voor jongeren een drempel opwerpen om een klacht in te dienen en krijgt het klachtbeleid niet de vorm die bedoeld is.

Toegang tot vertrouwenspersoon

In het beleid is opgenomen dat een vertrouwenspersoon regelmatig bij de jongeren op de groepen komt.

In de praktijk komt een vertrouwenspersoon van het Advies- en Klachtenbureau Jeugdzorg (AKJ) om de twee weken op elke groep. Daarnaast is de vertrouwenspersoon telefonisch en per mail bereikbaar voor de jongeren. Op de groepen hangt informatie over de vertrouwenspersoon. De geïnterviewde jongeren zijn allemaal bekend met de vertrouwenspersoon en weten wat zij wel en niet voor hen kan betekenen. Jongeren spreken met de vertrouwenspersonen vooral over de dagelijkse gang van zaken en zaken waar ze ontevreden over zijn.

Beroepsmogelijkheid bij maatregelen en verlof

In de klachtenregeling en in de folder voor de jongeren staat beschreven dat een jongere tegen een uitspraak van de klachtencommissie een beroepschrift kan indienen bij de Raad voor de Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ). Volgens het beleid geeft de klachtencommissie de beroepsmogelijkheid aan tijdens de behandeling van de klacht. Ook vermeldt de klachtencommissie het in de schriftelijke uitspraak.

Aangezien in de praktijk bij de jongeren en ook bij de medewerkers niet bekend is dat jongeren tegen een uitspraak van de klachtencommissie over maatregelen en verlof in beroep kunnen gaan, beoordeelt de inspectie deze indicator als niet operationeel.

2.2 Toezicht op de jongeren

 criterium De instelling gaat verantwoord om met het toezicht op de jongeren	Atwezig	Aanwezig	Operationeel	Geborgd
Indicatoren				
Begeleiding en toezicht: inhoud en wanneer		√		
Begeleiding en toezicht: taxeren risico's			√	

Toelichting

Begeleiding en toezicht: inhoud en wanneer

In het beleid van Schakenbosch is een visie op veiligheid opgenomen. Hierin komt het belang van goed toezicht aan bod. In het beleid staat als uitgangspunt genoemd dat er minimaal twee pedagogisch medewerkers per dagdeel aanwezig zijn op de groep. 's Nachts zijn er twee wakende huismeesters aanwezig en is er één slapende pedagogisch medewerker per twee leefgroepen. De begeleiding tijdens activiteiten wordt door pedagogisch medewerkers uitgevoerd. Ook van en naar school worden de jongeren begeleid. Verder zijn de bewaking, de terreinveiligheid en de veiligheid van het gebouw duidelijk omschreven in het beleid.

In de praktijk zijn er meestal twee vaste pedagogisch medewerkers aanwezig op de groepen.

Daarnaast beschikt Schakenbosch over een tiental pedagogisch medewerkers uit de flexpool, die op de verschillende groepen worden ingezet bij uitval van de vaste pedagogisch medewerkers. Uitgangspunt hierbij is dat er altijd één pedagogisch medewerker van het vaste team in dienst is, maar dit lukt niet altijd. Het komt voor dat twee pedagogisch medewerkers uit de flexpool tegelijk in één dienst op een groep worden ingezet. Ook komt het voor dat een vaste pedagogisch medewerker van een andere groep samen met een pedagogisch medewerker uit de flexpool in één dienst staat. De inspectie beoordeelt deze indicator als niet operationeel omdat deze specifieke bezetting het toezicht op de jongeren kwetsbaar maakt. Het geeft onrust onder de jongeren, zeker omdat de pedagogisch medewerkers die niet vast op de groep staan niet volledig op de hoogte zijn van de dynamiek van elke groep en de specifieke maatregelen die voor jongeren gelden. Op drie van de twaalf groepen heeft dit in combinatie met andere factoren ertoe geleid dat de begeleiding en het toezicht op dit moment ontoereikend is

Begeleiding en toezicht: taxeren risico's

Het beleid van Schakenbosch beschrijft op welke manier risico's in kaart worden gebracht op verschillende momenten. Het uitgangspunt hierbij is dat er enerzijds wordt uitgegaan van de mogelijkheden en kwaliteit van leven van jongeren en anderzijds dat risico's zoveel mogelijk beperkt worden. Afhankelijk van het perspectiefplan en de risico's zijn variaties in de begeleidingsintensiteit van jongeren mogelijk.

In de praktijk zijn er op het moment van het onderzoek van de inspectie twee jongeren binnen Schakenbosch die op basis van een risicotaxatie een deel van de dag één op één begeleiding krijgen van een pedagogisch medewerker. Verder informeren de pedagogisch medewerkers elkaar dagelijks bij de overdracht mondeling over bijzonderheden op de leefgroepen, waaronder de risico's.

2.3 Handelwijze bij incidenten

 criterium De instelling gaat verantwoord om met incidenten	Afwezig	Aanwezig	Operationeel	Geborgd
Indicatoren				
Optreden bij incidenten			✓	
Melden en registreren van incidenten			✓	
Voorkómen van incidenten			✓	
Nazorg na incidenten			✓	

Toelichting

Optreden bij incidenten

In het beleid van Schakenbosch staat beschreven hoe medewerkers moeten handelen bij incidenten en calamiteiten.

In de praktijk kunnen de medewerkers goed toelichten hoe zij bij incidenten handelen. De pedagogisch medewerkers hebben de mogelijkheid alarm te drukken om ondersteuning te krijgen van collega's. Dit geldt ook voor alarmsituaties op de school. De medewerkers geven aan dat op school meer incidenten plaatsvinden dan op de groep. Wanneer daar een situatie dreigt te escaleren en mogelijk fysiek moet worden ingegrepen, dan roepen de docenten altijd de pedagogisch medewerkers erbij. Verder zijn dagelijks twee pedagogische medewerkers op de school aanwezig om de docenten te ondersteunen, ook om incidenten te voorkomen.

De medewerkers weten door de training drang en dwang goed hoe ze moeten handelen. Als het mogelijk is worden bij incidenten vooraf rollen en taken verdeeld in het optreden, bijvoorbeeld wie waar gaat staan, wie de jongere aanspreekt en hoe de jongere wordt vastgepakt en vastgehouden.

Melden en registreren van incidenten

Het beleid beschrijft op welke manier incidenten gemeld en geregistreerd moeten worden. Dit wordt gedaan in het digitale systeem Care4. Het systeem kent hiervoor een tabblad 'incidenten' en een tabblad 'middelen en maatregelen'.

In de praktijk leggen de pedagogisch medewerkers van incidenten de datum, het tijdstip en een beschrijving vast. Ook wordt vastgelegd welke maatregelen eventueel toegepast zijn bij een incident. De medewerkers registreren doorgaans alle incidenten, alleen worden niet alle velden van het digitale systeem ingevuld. Medewerkers zetten veel in een algemene omschrijving. Dit kan het analyseren van de informatie bemoeilijken. Dit is een aandachtspunt.

De geregistreeerde incidenten worden wekelijks door de leidinggevende en de behandelcoördinator en waar nodig met de pedagogisch medewerker doorgenomen en geëvalueerd. Daar worden verbeterpunten voor de behandeling van de jongeren, ten aanzien van de medewerkers en de organisatie vastgesteld. Een oorzaakanalyse wordt altijd uitgevoerd bij calamiteiten en incidenten met een hoog risico. Overige incidenten en veiligheidsrisico's worden tenminste steekproefsgewijs geanalyseerd. De oorzaakanalyse wordt in een incidentencommissie besproken. De uitkomsten van eventueel onderzoek worden teruggekoppeld naar de medewerker, de betrokken leidinggevende en de directeur. Per kwartaal wordt een cijfermatig overzicht gegenereerd en verstuurd naar de directie. Jaarlijks wordt een jaarverslag opgesteld.

Voorkómen van incidenten

Het beleid van Schakenbosch is gericht op veiligheid en het voorkómen van incidenten op de groepen. Er wordt nadruk gelegd op de houding van pedagogisch medewerkers, het ondersteunen en het de-escaleren bij dreigende incidenten.

In de praktijk zijn de pedagogisch medewerkers getraind in de-escalerend optreden, krijgen zij coaching op de groep door de aandachtsfunctionarissen drang en dwang en is er veel overleg met de behandelcoördinator. Verder werkt de instelling met signaleringsplannen voor de jongeren.

Daarin is met een jongere vastgelegd hoe de pedagogisch medewerkers het beste kunnen reageren als een jongere bijvoorbeeld agressief wordt. Dit om incidenten en de inzet van maatregelen zoveel als mogelijk te voorkomen.

Nazorg na incidenten

In het beleid staat omschreven welke nazorg gegeven moet worden bij incidenten, zowel aan de jongeren als aan de betrokken medewerkers.

In de praktijk evalueren de betrokken medewerkers na afloop het incident. Ook worden na een heftig incident de betrokken pedagogisch medewerkers gebeld door hun leidinggevende. Een pedagogisch medewerker en/of de behandelcoördinator gaat na een incident in gesprek met de jongere over hoe hij het incident heeft ervaren.

Hoofdstuk 3 Het leefklimaat in Schakenbosch

Het onderzoek van de Inspectie Jeugdzorg naar het leefklimaat kent vier thema's waarin de verwachtingen van de inspectie is aangegeven. Het vijfde en tevens laatste thema, de samenwerking tussen instelling en school, wordt getoetst door de Inspectie Jeugdzorg en de Inspectie van het Onderwijs.

De thema's zijn:

- *het dagprogramma (routine leefgroep en vrije tijd);*
- *passende en aandachtvolle omgeving;*
- *aandacht voor samenstelling groep;*
- *voldoende toegerust personeel leefgroep;*
- *samenwerking instelling en school.*

Dit hoofdstuk bevat vijf paragrafen die gewijd zijn aan de vijf thema's. Elk thema is uitgewerkt in een criterium met bijbehorende indicatoren. De criteria geven weer wat de inspecties verwachten. De scores op de indicatoren geven aan in hoeverre een instelling aan de verwachting voldoet.

De paragrafen beginnen met een tabel met daarin het criterium en de scores van de inspecties per indicator op een tweepuntsschaal: operationeel en niet operationeel.³

In het toetsingskader in bijlage 2 geven de inspecties per criterium aan wanneer zij het als operationeel beoordelen. De inspecties verwachten voor elke indicator een score operationeel.

In de toelichting na de tabel staan de feitelijke bevindingen: wat de inspecties tijdens het toezicht met betrekking tot de indicatoren hebben gehoord en gezien. Het is mogelijk dat de feitelijke bevindingen samen een genuanceerd beeld geven met positieve en negatieve aspecten. Wanneer de inspecties een indicator als *niet operationeel* beoordelen, wordt voorafgaand aan de feitelijke bevindingen toegelicht welke bevindingen hebben geleid tot het oordeel.

³ De scores zijn dus anders dan in de entreetoets, waarin sprake was van een vierpuntsschaal: afwezig, aanwezig, operationeel en geborgd. De reden hiervoor is dat het toezicht naar het leefklimaat zich bij uitstek richt op de praktijk. Beleid op het gebied van leefklimaat is nauwelijks aan de orde in het onderzoek.

3.1 Dagprogramma

 criterium De instelling zorgt voor een passende dagbesteding en –structuur voor de jongeren	Operationeel	Niet operationeel
Indicatoren		
Dagprogramma sluit aan bij behoeften jongeren	✓	
Dagprogramma met voldoende en gevarieerd aanbod	✓	
Dagprogramma met invloed jongeren	✓	

Toelichting

Dagprogramma sluit aan bij behoeften jongeren

De jongeren die verblijven in Schakenbosch volgen allemaal een gestructureerd dagprogramma. Het dagprogramma bevat drie elementen: de dagelijkse routine in de leefgroep, het schoolprogramma en de vrije tijd. De fase van behandeling waarin de jongere zit bepaalt de mate van zelfstandigheid binnen het dagprogramma. Jongeren in de laatste fase hebben meer invloed op hun dagstructuur.

Jongeren gaan om negen uur in de ochtend naar school. Tussen de middag eten de jongeren op de groep waarna ze weer tot half drie naar school gaan. Na schooltijd is er een kamermoment en vindt een groepsbijeenkomst en een middagactiviteit plaats. Na het eten is er nog een kamermoment en volgt vaak nog een avondactiviteit. Er zijn vaste tijden voor de activiteiten voor elke groep. Vrije tijd kunnen de jongeren individueel invullen en verder zijn er groepsactiviteiten zoals sport en spel. De jongeren volgen in het weekend en in vakanties een aangepast dagprogramma. Veel jongeren gaan dan op verlof.

Dagprogramma met voldoende en gevarieerd aanbod

Jongeren volgen overdag onderwijs op het Schakenbosch College. De jongeren volgen onderwijs aansluitend bij hun niveau en vorige opleiding.

Voor activiteiten na schooltijd beschikt de instelling over goede faciliteiten, zoals een sportzaal, een sporthal, kunstgrasveldjes en een muziekrimte. Verder hebben de groepen de beschikking over bijvoorbeeld een tafelvoetbaltafel, televisie en een gamekamer. Iedere groep heeft een rooster waarop per dag de activiteiten voor in de middag en avond staan. Het aanbod van de activiteiten is afgestemd op het niveau van de groep. Op verzoek van de jongeren kunnen de activiteiten ook aangepast worden. Als jongeren niet mee willen doen, dan gaan ze naar hun kamer. Een aandachtspunt is dat er een verschil bestaat tussen de groepen in de mate waarin het uitvoeren van deze activiteiten geïmplementeerd is. Sommige groepen hebben er meer moeite mee om deze activiteiten op te zetten en plaats te laten vinden.

Jongeren die vrijheden hebben worden gestimuleerd om activiteiten buiten de instelling te ondernemen, zoals fitness, stage of een buitenschool. Schakenbosch heeft geïnvesteerd in contacten en samenwerking met de lokale gemeenschap, waardoor er ruime mogelijkheden zijn voor jongeren om stage te lopen buiten de instelling.

In de weekends en de vakanties worden er door de jongeren samen met de groepsleiding passende activiteiten bedacht, ook buiten de instelling. Andere jongeren gaan op verlof.

Dagprogramma met invloed jongeren

De jongeren kunnen aangeven welke activiteiten ze buiten schooltijd zouden willen doen. Hier wordt rekening mee gehouden in de planning. Het lukt niet altijd om alle wensen van de jongeren over te nemen. Buiten de planning om kunnen de jongeren ook initiatieven nemen om activiteiten te ondernemen. Zeker als ze een verlofstatus hebben. Waar mogelijk wordt dit gehonoreerd. Een aantal activiteiten zijn voor de jongeren verplicht om aan deel te nemen. De jongeren zijn over het algemeen tevreden over de verschillende mogelijkheden die ze hebben.

3.2 Passende en aandachtvolle omgeving

 criterium De instelling zorgt voor een aandachtvolle omgeving voor de jongeren	Operationeel	Niet operationeel
Indicatoren		
Goede kwaliteit fysieke leefomgeving	✓	
Fysieke leefomgeving met invloed jongeren	✓	
Respectvolle omgang	✓	
Aandachtvolle houding medewerkers ten opzichte van jongeren		✓

Toelichting

Goede kwaliteit fysieke omgeving

De groepen zien er netjes uit en zijn gezellig ingericht. De groepen hebben door grote ramen zicht op een binnentuin die deels gemeenschappelijk is en deels per groep een eigen tuin omvat. De jongeren hebben een ruime slaapkamer met daarin een eigen toilet en televisie. Douches bevinden zich op de gang. De jongeren hebben een aandeel in het schoon houden van de groep. Ze hebben een dagelijkse huishoudelijke taak. Ook de pedagogisch medewerkers dragen hieraan bij en sturen de jongeren waar het nodig is. Het meubilair op de groepen is over het algemeen heel en schoon. Een uitzondering hierop vormen de nieuwe banken, waarop vlekken moeilijk te verwijderen zijn. De directie heeft afspraken met de fabrikant gemaakt om dit te herstellen. Er wordt door een gastvrouw dagelijks gekookt op de leefgroepen. Jongeren die dat willen kunnen daarbij helpen.

Fysieke leefomgeving met invloed jongeren

De jongeren zijn tevreden over hun leefomgeving. Zij vinden dat de groep en de kamers goed zijn ingericht. De jongeren mogen hun eigen kamer gezellig maken met eigen spullen, zolang deze maar niet aanstootgevend of gevaarlijk zijn. Posters mogen op de muur opgehangen worden. Hoe verder jongeren in hun behandelfase gevorderd zijn, hoe meer spullen zijn toegestaan op hun kamer. Jongeren zijn tevreden over de televisie die zij op hun kamer hebben. Ze zijn zuinig op hun eigen televisie, omdat ze geen nieuwe televisie krijgt als ze hun eigen televisie kapot maken.

Respectvolle omgang

De jongeren voelen zich over het algemeen gerespecteerd en hebben vertrouwen in hun mentor en de medewerkers. De jongeren gaan onderling niet altijd respectvol met elkaar om. De pedagogisch medewerkers zijn alert op pestgedrag en spreken met de jongeren als dit voorkomt. De pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van hun voorbeeldfunctie. Zelf houden de pedagogisch medewerkers zich doorgaans aan de regels die ook voor de jongeren gelden. Ze letten bijvoorbeeld op hun taalgebruik en op het dragen van gepaste kleding. Als ze per ongeluk toch een keer een lelijk woord uitspreken, maken ze excuses en geven aan dat ze het niet hadden moeten zeggen. Verder proberen de pedagogisch medewerkers altijd aan jongeren uit te leggen waarom ze een bepaalde beslissing nemen of waar een regel voor bedoeld is. Door zelf regelmatig op de groepen te komen houden de behandelcoördinatoren zicht op de eenduidigheid en het voorbeeldgedrag van pedagogisch medewerkers. Niet passend gedrag van medewerkers wordt geconstateerd en er wordt op ingegrepen. Het is voorgekomen dat een contract van een medewerker om deze reden niet is verlengd.

Aandachtvolle houding medewerkers ten opzichte van jongeren

De inspectie beoordeelt deze indicator als niet operationeel, omdat het in drie van de tien teams onvoldoende stabiel is. Dit heeft wisselende oorzaken, zoals verloop onder pedagogisch medewerkers en het vertrek van een pedagogisch medewerker A. Verder komt het in deze groepen voor dat er geen vaste medewerkers in een dienst aanwezig zijn, maar dat de dienst wordt gedraaid met pedagogisch medewerkers uit andere groepen en/of uit de flexpool. Verder is een aantal groepen binnen Schakenbosch fysiek gezien minder overzichtelijk, waardoor meer incidenten konden plaatsvinden en één van deze drie groepen moest verhuizen naar een ander deel van Schakenbosch.

Pedagogisch medewerkers in de drie teams zitten hierdoor niet altijd op één lijn, spreken elkaar niet voldoende aan op ongewenst gedrag en kunnen onvoldoende individuele aandacht aan jongeren besteden. Er ontstaan incidenten met risico's op schade bij de jongeren en de medewerkers doordat er onvoldoende passende aandacht geboden wordt wanneer de medewerkers de jongeren en de groepsdynamiek onvoldoende kennen. De directie heeft de situatie op de drie groepen onderkend en inmiddels verbetertrajecten voor deze groepen ingezet.

Op de groepen waar de situatie stabiel is, besteden de pedagogisch medewerkers positieve aandacht aan de jongeren door individuele gesprekken en het bevestigen van positief gedrag van de jongeren. De behandelcoördinatoren en de leidinggevenden komen regelmatig op de groepen en spreken de pedagogisch medewerkers en de jongeren en proberen daarmee bij te dragen aan een positief leefklimaat.

De pedagogisch medewerkers zijn zoveel mogelijk op de groep en hebben een open kantoorruimte waardoor er altijd contact is met de jongeren.

3.3 Aandacht voor samenstelling leefgroep

 criterium De instelling heeft aandacht voor de samenstelling van de leefgroep	Operationeel	Niet operationeel
Indicatoren		
Bewustzijn problematiek jongeren	√	
Flexibele inzet personeel		√

Toelichting

Bewustzijn problematiek jongeren bij samenstelling leefgroep

Schakenbosch heeft variatie in de leefgroepen gericht op het niveau van de jongeren en de problematiek van de jongeren. Er is een meidengroep en twee groepen zijn voor jongeren die extra kwetsbaar zijn en een laag niveau hebben. Wanneer een jongere wordt aangemeld voor Schakenbosch wordt op basis van het dossier van de jongere een inschatting gemaakt welke van de leefgroepen het beste bij de jongere past. Na plaatsing in een groep kunnen jongeren eventueel tussentijds overgeplaatst worden, maar het streven is dit zo min mogelijk te doen en zoveel mogelijk de stabiliteit te waarborgen.

Wanneer een nieuwe jongere in een groep komt wordt de jongere besproken in de teamvergadering. De behandelcoördinator bespreekt daar de afwegingen voor de plaatsing en de voorlopige aanpak zodat de pedagogisch medewerkers weten welke achtergrond en problematiek de jongere heeft. De behandelcoördinator besteedt ook aandacht aan de groepsdynamiek en er wordt gekeken welke mentor het beste bij de jongere past.

Flexibele inzet personeel

Binnen Schakenbosch is er onvoldoende mogelijkheid om extra personeel in te zetten in de gevallen dat dit voor de stabiliteit van teams nodig is. De inspectie beoordeelt de indicator daarom als niet operationeel.

In verband met de financiële situatie van Schakenbosch staat het inzetten van extra medewerkers volgens de medewerkers onder druk. Een extra medewerker in een dienst (derde dienst) is daardoor vanaf begin 2014 nauwelijks nog mogelijk, ook niet in de drie groepen waar het minder stabiel is. De medewerkers hebben hier wel behoefte aan. Eerder was extra inzet volgens hen wel mogelijk. Uitzondering hierop zijn de twee jongeren binnen Schakenbosch die een deel van de dag één op één begeleiding krijgen van een extra pedagogisch medewerker.

Schakenbosch heeft vaste teams op de groepen staan en heeft een team van tien pedagogisch medewerkers in de flexpool die flexibel kunnen worden ingezet op de verschillende groepen, bijvoorbeeld bij onverwacht ziekteverzuim. Uitgangspunt is dat er altijd een pedagogisch medewerker van het vaste team in dienst is. Maar dit lukt niet altijd. Het komt voor dat twee pedagogisch medewerkers uit de flexpool tegelijk in één dienst op een groep worden ingezet.

Ook komt het voor dat een vaste pedagogisch medewerker van een andere groep samen met een pedagogisch medewerker uit de flexpool in één dienst staat. Dit is kwetsbaar en zorgt voor onrust onder jongeren en een grotere kans op incidenten.

3.4 Voldoende toegerust personeel leefgroep

 criterium De instelling draagt zorg voor voldoende toegerust personeel	Operationeel	Niet operationeel
Indicatoren		
Verklaring omtrent gedrag medewerkers	✓	
Kennis en vaardigheden medewerkers	✓	
Toerusting personeel: sturing en coaching		✓

Toelichting

Verklaringen omtrent gedrag medewerkers

Schakenbosch vraagt aan vaste en tijdelijke medewerkers een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). De inspectie heeft tien dossiers getoetst van verschillende functiegroepen die werkzaam zijn binnen Schakenbosch. In alle dossiers is een VOG aangetroffen voor de functie waarvoor de medewerker in dienst is genomen. Schakenbosch heeft als beleid om de drie jaar een nieuwe VOG aan te vragen van elke medewerker.

Kennis en vaardigheden medewerkers

Schakenbosch heeft voor haar medewerkers een vereist opleidingsniveau vastgesteld. Voor pedagogisch medewerkers is dit minimaal MBO niveau 4. Bij aanvang van de instelling zijn veel net afgestudeerde HBO-ers aangenomen. Deze beschikten echter niet altijd over voldoende vaardigheden om met de doelgroep om te gaan. Daarom is Schakenbosch meer medewerkers gaan aannemen op basis van competenties. De pedagogisch medewerkers die nog geen HBO hebben worden hier door Schakenbosch in gefaciliteerd. De behandelcoördinatoren hebben een relevante academische opleiding gevolgd.

In de basis is voor elke pedagogisch medewerker het opleidingsprogramma gelijk, maar er ontstaat wel een verschil in de behoefte van een nieuwe, zich ontwikkelende of ervaren medewerker. Het opleidingsprogramma voorziet erin dat een medewerker naarmate hij langer bij Schakenbosch werkt ook meer ruimte krijgt om zich individueel te ontwikkelen. Iedere pedagogisch medewerker moet het basisprogramma van trainingen doorlopen. Verplichte trainingen zijn onder andere drang en dwang, competentiegericht werken, registreren in Care4 en bedrijfshulpverlening (BHV). De medewerkers vanuit de flexpool krijgen een trainingsaanbod op maat, afhankelijk van opleiding, ervaring en inzetbaarheid.

De trainingen drang en dwang en registreren in Care4 zijn voor hen ook verplicht. Voor pedagogisch medewerkers A is er een verplicht scholingsaanbod gericht op de coaching van medewerkers. Leidinggevenden, trajectcoaches en behandelcoördinatoren volgen zoveel mogelijk ook het verplichte basisprogramma.

De leidinggevenden van Schakenbosch houden een overzicht bij van het opleidingsniveau en de deskundigheidsbevordering van de pedagogisch medewerkers en of ze bijvoorbeeld studerend zijn voor HBO. De leidinggevenden sturen hierop en komen hierop terug in de voortgangs- en functioneringsgesprekken met de pedagogisch medewerkers. Wanneer het hen goed lijkt dat een pedagogisch medewerker extra een bepaalde (vrijwillige) module volgt, dan bespreekt de leidinggevende dit met de betreffende medewerker.

Toerusting personeel: sturing en coaching

De inspectie beoordeelt deze indicator als niet operationeel omdat het op drie groepen op het moment van het toezicht niet stabiel is. Dat de inzet van extra diensten nauwelijks mogelijk is als de situatie in teams daarom vraagt en dat het voorkomt dat diensten zonder vaste medewerkers worden gedraaid, beoordeelt de inspectie als een tekortkoming in de aansturing.

Verder is het door een aanpassing van de diensten niet voor alle pedagogisch medewerkers meer mogelijk om bij de overdracht van diensten te zijn. Medewerkers vinden het van belang dat alle pedagogisch medewerkers uit een dienst bij de overdracht aanwezig kunnen zijn.

Ook verschilt het per team hoe de sturing en coaching door behandelcoördinatoren en leidinggevenden op de groep wordt ervaren. Er zijn medewerkers die een directe betrokkenheid ervaren, andere medewerkers ervaren een grotere afstand van de behandelcoördinatoren en leidinggevenden tot de groep. Een voorbeeld hiervan is dat er niet structureel gesprekken plaatsvinden tussen de pedagogisch medewerkers en de leidinggevenden over hoe het met de medewerker gaat. Zeker in de teams waar het tijdelijk minder goed draait is dit van belang. Binnen Schakenbosch zijn geen officiële momenten voor intervisie.

3.5 Samenwerking instelling en school

 criterium De instelling en de school zorgen voor een aandachtvolle omgeving voor de jongeren	Operationeel	Niet operationeel
Indicatoren		
Onderwijs is een essentieel onderdeel van de behandeling	✓	
School en instelling werken voldoende samen bij de dagelijkse begeleiding van de jongeren		✓
School en instelling werken voldoende samen bij het behandelplan		✓
School en instelling werken voldoende samen bij incidenten	✓	

Toelichting

Onderwijs is een essentieel onderdeel van de behandeling

Bij Schakenbosch wordt het onderwijs binnen de instelling verzorgd door het Schakenbosch College, onderdeel van Horizon. Het Schakenbosch College is in principe een praktijkschool, maar de enkele leerlingen die VMBO aan kunnen mogen dit niveau volgen. Jongeren starten in de eerste twee dagen na binnenkomst op school. Ze starten in de interne klas naast de groepen.

Daar wordt gekeken of de jongere de vaardigheden heeft om naar de school op het terrein van Schakenbosch te gaan. Dit kan variëren van enkele dagen interne klas tot maximaal vier weken. Ook het didactisch niveau wordt bepaald, aan de hand van de CITO-toetsen voor het basisonderwijs en voor speciaal onderwijs.

Het is een periode onrustig geweest op de school met veel incidenten omtrent jongeren. Inmiddels hebben er personeelwisselingen plaatsgevonden en is er meer stabiliteit op school. Lesuitval komt nauwelijks voor.

School en instelling werken voldoende samen bij de dagelijkse begeleiding van de jongeren

De inspecties beoordelen deze indicator als niet operationeel omdat structureel inhoudelijk overleg tussen pedagogisch medewerkers en docenten ontbreekt. Pedagogisch medewerkers en docenten hebben weliswaar dagelijks contact met elkaar, maar dit contact beperkt zich tot uitwisseling over praktische zaken. Verder sluiten de registratiesystemen niet op elkaar aan.

In de ochtend komt een docent naar de groepen om informatie op te halen. Er is een dagelijkse ochtend overdracht waarbij de interne begeleider van de school of een van de twee gedragskundigen aanwezig zijn. De pedagogisch medewerkers lopen mee met de jongeren naar de school om de laatste praktische zaken door te nemen. Inhoudelijk contact tussen de mentor van de groep en de docent vindt sporadisch plaats. Er zijn veel wisselingen geweest bij de docenten, waardoor pedagogisch medewerkers niet altijd weten wie van school aanspreekpunt is voor hun mentorkind.

De school registreert in een registratiesysteem van Horizon, dat deels is aangesloten op het registratiesysteem van de instelling. De school kan wel inzien wat de instelling rapporteert, maar de instelling kan niet in het systeem van de school. Dit vormt een belemmering in de dagelijkse samenwerking.

School en instelling werken voldoende samen bij het behandelplan

De inspecties beoordelen deze indicator als niet operationeel omdat er geen structureel overleg tussen de instelling en de school is over het verloop van de behandeling. De school is niet aanwezig bij de periodieke behandeloverleggen. Dit had vooral praktische oorzaken zoals een onderbezetting op school. Zeer recent, op 1 april 2014, is ingevoerd dat de docent/mentor van de school wel een deel van de tijd aanwezig is bij het behandeloverleg. De mediator neemt dan voor een kwartier of half uur de klas over.

Wel werken de instelling en school samen bij de perspectiefplannen van de jongeren. De instelling maakt deze perspectiefplannen, waarvan de individuele handelingsplannen van de school een onderdeel uitmaken. Deze twee plannen zijn wat betreft aanpak en doelen op elkaar afgestemd door de behandelcoördinatoren van de instelling en van de school.

De verslaglegging vanuit de school wordt steeds uitgebreider. De docenten voelen zich meer verantwoordelijk om goed verslag te doen van de ontwikkeling van de jongeren en zien er meer het nut en het effect van in.

School en instelling werken voldoende samen bij incidenten.

De docenten proberen zoveel mogelijk om bij incidenten op school ook een oplossing op school te vinden. Jongeren gaan naar de impulsklas als ze niet functioneren in de klas. De jongeren komen daardoor minder vaak terug naar de groep. Ook zijn er ook een mediator en een beveiliging op school. Verder zijn er dagelijks twee pedagogisch medewerkers op school aanwezig om de docenten te ondersteunen, ook om het aantal incidenten verder te verminderen. Een aandachtspunt daarbij is dat de pedagogisch medewerkers niet altijd weten wat er op school precies van hen verwacht wordt.

Wanneer een situatie op school dreigt te escaleren en mogelijk fysiek moet worden ingegrepen dan roepen de docenten altijd de pedagogisch medewerkers erbij. Op school is een piepersysteem, waarmee assistentie gevraagd kan worden bij incidenten. Docenten grijpen niet fysiek in als dat niet nodig is. Wanneer het niet lukt om de situatie op school op te lossen, dan nemen de pedagogisch medewerkers de jongere voor een time-out mee naar de groep.

De school registreert de incidenten zelf in een registratiesysteem van Horizon, dat deels is aangesloten op het systeem van de instelling. De school kan wel inzien wat de instelling rapporteert, maar de instelling kan niet in het systeem van de school. Geregistreerde incidenten worden daarom uitgeprint en aan de instelling gegeven.

Hoofdstuk 4 Eindoordeel en aanbeveling entreetoets

In dit hoofdstuk oordeelt de Inspectie Jeugdzorg in hoeverre Schakenbosch verantwoord omgaat met de rechtspositie van de jongeren, met het toezicht op de jongeren en met incidenten.

Paragraaf 4.1 bevat het eindoordeel en de aanbeveling van de Inspectie Jeugdzorg.

4.1 Eindoordeel Inspectie Jeugdzorg

Het eindoordeel van de inspectie luidt dat Schakenbosch voldoende verantwoord omgaat met de rechtspositie van de jongeren, met het toezicht op de jongeren en met incidenten.

De instelling scoort 15 van de 19 indicatoren 'operationeel' en voldoet daarmee voldoende aan de verwachtingen van de inspectie⁴.

Verbetering door de instelling is nodig op de indicatoren die onvoldoende zijn:

- Wanneer maatregelen mogen worden toegepast;
- Toegang tot klachtregeling;
- Beroepsmogelijkheid bij maatregelen en verlof;
- Begeleiding en toezicht: inhoud en wanneer.

Aanbeveling

De Inspectie Jeugdzorg is van oordeel dat de instellingen voor jeugdzorg^{PLUS} bij de onderzochte thema's (rechtspositie van jongeren, toezicht op jongeren en handelwijze bij incidenten) op ten minste operationeel niveau dienen te functioneren. Bij Schakenbosch is dit nog niet bij alle getoetste indicatoren het geval; de inspectie beveelt daarom aan dat alle indicatoren zoals aangegeven in het beoordelingskader binnen zes maanden na vaststelling van het rapport in ieder geval operationeel zijn.

⁴ In de inleiding van hoofdstuk 2 geeft de inspectie aan dat zij verwacht dat alle indicatoren ten minste operationeel zijn.

Hoofdstuk 5 Eindoordelen en aanbevelingen stap 2

In dit hoofdstuk oordeelt de Inspectie Jeugdzorg in hoeverre de instelling in staat is een veilig en verantwoord leefklimaat voor jongeren te bieden en oordelen de Inspectie van het Onderwijs en de Inspectie Jeugdzorg samen over de kwaliteit van de samenwerking tussen school en instelling.

Paragraaf 5.1 bevat het eindoordeel en de aanbeveling van de Inspectie Jeugdzorg over het leefklimaat in de instelling.

Paragraaf 5.2 bevat het eindoordeel en de aanbeveling van de Inspectie van het Onderwijs en de Inspectie Jeugdzorg over de kwaliteit van de samenwerking tussen school en instelling.

5.1 Eindoordeel en aanbeveling Inspectie Jeugdzorg

Het eindoordeel van de Inspectie Jeugdzorg luidt dat de kwaliteit van het leefklimaat in Schakenbosch voor jongeren voldoende is.

De instelling scoort 9 van de 12 indicatoren 'operationeel' en voldoet daarmee voldoende aan de verwachtingen van de inspectie.

Verbetering door de instelling is nodig op de indicatoren die onvoldoende zijn:

- Aandachtvolle houding medewerkers ten opzichte van jongeren;
- Flexibele inzet van personeel;
- Toerusting personeel: sturing en coaching.

Aanbeveling

De inspectie is van oordeel dat de instellingen voor jeugdzorg^{PLUS} bij het thema leefklimaat van jongeren op operationeel niveau dienen te functioneren. Bij Schakenbosch is dit nog niet bij alle getoetste indicatoren het geval. De inspectie beveelt daarom aan dat alle indicatoren binnen zes maanden na vaststelling van het rapport in ieder geval operationeel zijn.

5.2 Eindoordeel en aanbeveling Inspectie van het Onderwijs en Inspectie Jeugdzorg

Het eindoordeel van de Inspectie Jeugdzorg en de Inspectie van het Onderwijs luidt dat Schakenbosch en het Schakenbosch College onvoldoende samenwerken, waardoor een belangrijke voorwaarde voor een veilig en verantwoord leefklimaat voor de jongeren ontbreekt.

De instelling en de school scoren 2 van de 4 indicatoren 'operationeel' en voldoen daarmee niet aan de verwachtingen van de inspecties.

Belangrijke zaken die in de samenwerking verbeterd moeten worden zijn:

- School en instelling werken onvoldoende samen bij de dagelijkse begeleiding van de jongeren;
- School en instelling werken onvoldoende samen bij het behandelplan.

Aanbeveling

De inspecties verwachten dat de instelling en de school zorgen dat binnen een half jaar alle indicatoren operationeel zijn. De instelling en school hebben zelf al een start gemaakt met verbeteringen, door de deelname van docenten aan de periodieke behandeloverleggen. De Inspectie Jeugdzorg wil binnen zes weken een plan van aanpak ontvangen waarin Schakenbosch en het Schakenbosch College beschrijven hoe zij verder hun samenwerking gaan verbeteren. De inspecties zullen het plan beoordelen.

Bijlage 1 – Toetsingskader entreetoets

Op basis van het toetsingskader komt de inspectie tot haar oordeel over de kwaliteit van het handelen van de instellingen op de onderzochte thema's per indicator. De instelling krijgt een score voor elke indicator in één van de volgende vier categorieën:

- afwezig;
- aanwezig;
- operationeel;
- geborgd.

Betekenis van de categorieën waarin de inspectie haar oordeel scoort per indicator:

afwezig wil zeggen dat er geen beleid is of dat het aanwezige beleid zo onvolledig, onduidelijk of inadequaat is dat het beleid de medewerkers van de instelling geen informatie geeft die hen kan leiden;

aanwezig wil zeggen dat er volledig, duidelijk en adequaat beleid is, dat de medewerkers van de instelling voldoende informatie geeft die hen kan leiden;

operationeel wil zeggen dat het beleid voldoende is (zie hierboven onder 'aanwezig') en dat de medewerkers in de instelling het beleid kennen en ernaar handelen; de score operationeel vooronderstelt dus dat het beleid voldoet aan de omschrijving onder 'aanwezig';

geborgd is een veelomvattend begrip, het wil idealiter zeggen: dat de leidinggevendenden of andere verantwoordelijken in de instelling

- **zorgen voor informatie, controle en bijsturing van de medewerkers,**
- zorgen dat de medewerkers toegerust zijn voor hun werk (personeelsbeoordeling wordt geëvalueerd en leidt zo nodig tot opleidings- en ontwikkeltrajecten),
- zorgen dat medewerkers afwijkingen van het beleid melden bij leidinggevendenden of op een centraal punt,
- **zorgen dat het beleid en de uitvoering periodiek geëvalueerd en zo nodig verbeterd wordt, dus dat de instelling leert van haar ervaringen; hiervoor is het nodig dat op onderdelen geregistreerd wordt wat er gebeurt.**

De inspectie heeft ervoor gekozen om bij 'geborgd' met name te toetsen op de vetgedrukte punten en de toerusting van het personeel alleen te betrekken waar dat nu al absoluut onontbeerlijk is.

De score geborgd vooronderstelt dat het beleid voldoet aan de omschrijvingen onder 'aanwezig' en 'operationeel', dus dat het beleid voldoende is en dat de medewerkers het beleid in praktijk brengen.

Toelichting op scoreclassificaties per indicator

Thema Rechtspositie jongeren

Criterion: De instelling gaat verantwoord om met maatregelen die de vrijheid van jongeren aantasten

<i>Indicator</i>	<i>Afwezig</i>	<i>Aanwezig</i>	<i>Operationeel</i>	<i>Geborgd</i>
Maatregelen: welke	Het beleid beschrijft niet welke maatregelen mogen worden toegepast, dan wel de omschrijving is zo onvolledig/onduidelijk dat deze niet informatief is.	In het beleid staat welke maatregelen mogen worden toegepast.	De medewerkers weten welke maatregelen mogen worden toegepast en handelen overeenkomstig.	De instelling zorgt voor informatie, controle en bijsturing van de medewerkers op dit onderdeel.
Maatregelen: wanneer	Het beleid beschrijft niet wanneer maatregelen mogen worden toegepast, dan wel de omschrijving is zo onvolledig/onduidelijk dat deze niet informatief is.	In het beleid staat wanneer een vrijheidsbeperkende maatregel mag worden toegepast.	Medewerkers weten wanneer de maatregelen mogen worden toegepast en handelen overeenkomstig.	De instelling zorgt voor informatie, controle en bijsturing van de medewerkers op dit onderdeel. De toepassing van de maatregelen wordt geregistreerd en periodiek geëvalueerd. Zo nodig volgt bijstelling.
Maatregelen: wie	Het beleid beschrijft niet wie een vrijheidsbeperkende maatregel mag toepassen, dan wel de omschrijving is zo onvolledig/onduidelijk dat deze niet informatief is.	In het beleid staat wie een vrijheidsbeperkende maatregel mag toepassen.	Medewerkers weten wie de maatregelen mag toepassen en handelen overeenkomstig.	De instelling zorgt voor informatie, controle en bijsturing van de medewerkers op dit onderdeel. De toepassing van de maatregelen wordt geregistreerd en periodiek geëvalueerd. Zo nodig volgt bijstelling.
Maatregelen: hoe	Het beleid beschrijft niet hoe (volgens welke procedures) de medewerkers dienen te handelen bij maatregelen en noodsituaties dan wel de omschrijving is zo	In het beleid staat hoe (volgens welke procedures) de medewerkers dienen te handelen bij maatregelen en noodsituaties.	Medewerkers weten hoe (volgens welke procedures) zij dienen te handelen bij maatregelen en noodsituaties en handelen overeenkomstig.	De instelling zorgt voor informatie, controle en bijsturing van de medewerkers op dit onderdeel. De toepassing van de maatregelen wordt

	onvolledig/onduidelijk dat deze niet informatief is.			geregistreerd en periodiek geëvalueerd. Zo nodig volgt bijstelling.
Maatregelen: instemming gedragswetenschapper	Het beleid beschrijft niet dat er voor de toepassing van een maatregel instemming van de gedragswetenschapper nodig is, welke vorm van instemming vereist is en hoe deze instemming verkregen moet worden, dan wel de omschrijving is zo onvolledig/onduidelijk dat deze niet informatief is.	In het beleid staat dat er voor de toepassing van een maatregel instemming van de gedragswetenschapper nodig is, welke vorm van instemming vereist is en hoe deze instemming verkregen moet worden.	Medewerkers weten dat de instemming van de gedragswetenschapper nodig is en hoe en in welke vorm deze verkregen moet worden. Zij passen geen maatregelen toe zonder deze instemming. De gedragswetenschapper zorgt ervoor dat hij steeds betrokken is bij beoordeling en instemming.	De instelling zorgt voor informatie, controle en bijsturing van de medewerkers op dit onderdeel. De toepassing van de maatregelen wordt geregistreerd en periodiek geëvalueerd. Zo nodig volgt bijstelling.
Maatregelen: maatregelen specifiek per jongere	Het beleid beschrijft niet dat voor iedere jongere in zijn behandelplan specifiek wordt genoemd welke maatregelen genomen kunnen worden, dan wel de omschrijving is zo onvolledig/onduidelijk dat deze niet informatief is.	In het beleid staat dat voor iedere jongere in zijn behandelplan specifiek wordt genoemd welke maatregelen genomen kunnen worden.	Medewerkers weten dat ieder behandelplan specifieke maatregelen benoemt. Zij noemen per behandelplan specifieke maatregelen en passen alleen deze maatregelen toe wanneer er maatregelen nodig zijn. Zij informeren de jongeren hierover.	De instelling zorgt voor informatie, controle en bijsturing van de medewerkers op dit onderdeel. De toepassing van de maatregelen wordt geregistreerd en periodiek geëvalueerd. Zo nodig volgt bijstelling.
Maatregelen: toepassing door getrainde en geïnstrueerde medewerkers	Het beleid beschrijft niet dat medewerkers getraind en geïnstrueerd worden mbt het toepassen van maatregelen, dan wel de omschrijving is zo onvolledig/onduidelijk dat deze niet informatief is.	In het beleid staat dat de instelling de medewerkers traint en instrueert mbt het toepassen van maatregelen.	Medewerkers zijn getraind en geïnstrueerd in het toepassen van maatregelen.	De instelling evalueert periodiek de training van en instructies aan de medewerkers. Zo nodig volgt bijstelling.
Criterium: De instelling gaat verantwoord om met het toekennen van verlof				
Verlof: in behandelplan	Het beleid beschrijft niet dat verlof als onderdeel wordt opgenomen in het behandelplan, dan wel de omschrijving is zo onvolledig/onduidelijk dat deze niet informatief is.	In het beleid staat dat verlof als onderdeel wordt opgenomen in het behandelplan.	Medewerkers weten dat verlof een onderdeel is van ieder behandelplan. Zij nemen verlof op in de behandelplannen, informeren de jongeren en handelen overeenkomstig hetgeen in het plan is opgenomen.	De instelling zorgt voor informatie, controle en bijsturing van de medewerkers op dit onderdeel. De uitvoering van de verloven wordt geregistreerd en periodiek geëvalueerd op individueel niveau en op

				instellingsniveau. Zo nodig volgt bijstelling.
Verlof: criteria toekenning	Het beleid geeft niet aan welke criteria gelden voor het toekennen van verantwoord verlof, dan wel de criteria houden geen rekening met reden verblijf, hulpverlening en ontwikkeling van de jongere, dan wel de omschrijving is zo onvolledig/onduidelijk dat deze niet informatief is.	In het beleid staat welke criteria gelden voor het toekennen van verantwoord verlof en deze houden rekening met reden verblijf, hulpverlening en ontwikkeling van de jongere.	Medewerkers weten welke criteria gelden voor het toekennen van verlof en handelen overeenkomstig. Zij informeren de jongeren hierover.	De instelling zorgt voor informatie, controle en bijsturing van de medewerkers op dit onderdeel. De uitvoering van de verloven wordt geregistreerd en periodiek geëvalueerd op individueel niveau en op instellingsniveau. Zo nodig volgt bijstelling.
Verlof: instemming gedragswetenschapper	Het beleid beschrijft niet dat de gemotiveerde instemming van de gedragswetenschapper nodig is voorafgaand aan verlof, welke vorm van instemming vereist is en hoe deze instemming verkregen moet worden, dan wel de omschrijving is zo onvolledig/onduidelijk dat deze niet informatief is.	In het beleid staat dat de gemotiveerde instemming van de gedragswetenschapper nodig is voorafgaand aan verlof, welke vorm van instemming vereist is en hoe deze instemming verkregen moet worden.	Medewerkers vragen volgens de afgesproken procedure de instemming van de gedragswetenschapper voorafgaand aan het verlof. De gedragswetenschapper weegt iedere verlofaanvraag af en motiveert zijn beslissing.	De instelling zorgt voor informatie, controle en bijsturing van de medewerkers op dit onderdeel. De uitvoering van de verloven wordt geregistreerd en periodiek geëvalueerd op individueel niveau en op instellingsniveau. Zo nodig volgt bijstelling.
 criterium: De instelling gaat verantwoord om met de klachtregeling en de vertrouwenspersoon				
Toegang tot klachtregeling/ vertrouwenspersoon	Het beleid beschrijft niet dat en hoe jongeren rechtstreeks toegang hebben tot de klachtencommissie en de onafhankelijke vertrouwenspersoon en hoe de instelling de jongeren hierover informeert, dan wel de omschrijving is zo onvolledig/onduidelijk dat deze niet informatief is.	In het beleid staat dat en hoe jongeren rechtstreeks toegang hebben tot de klachtencommissie en de onafhankelijke vertrouwenspersoon en hoe de instelling de jongeren hierover informeert.	Medewerkers weten dat en hoe jongeren rechtstreeks toegang hebben tot de vertrouwenspersoon, informeren de jongeren hierover zo nodig en stellen hen hiertoe in staat.	De instelling zorgt voor informatie, controle en bijsturing van de medewerkers op dit onderdeel. Er is klachtregistratie, die periodiek wordt geëvalueerd. Zo nodig volgt bijstelling.
Beroepsmogelijkheid	Het beleid beschrijft niet dat jongeren in beroep kunnen gaan bij de Raad voor de	In het beleid staat dat en hoe jongeren in beroep kunnen gaan bij de Raad	Medewerkers weten dat en hoe jongeren in beroep kunnen gaan bij de Raad voor de	De instelling zorgt voor informatie, controle en bijsturing van de medewerkers

	Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming bij beslissingen mbt maatregelen en verlof, dan wel de omschrijving is zo onvolledig/onduidelijk dat deze niet informatief is.	voor de Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming bij beslissingen mbt maatregelen en verlof.	Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming bij beslissingen mbt maatregelen en verlof, informeren de jongeren hierover en stellen hen hiertoe in staat.	op dit onderdeel. Er is klachtregistratie, die periodiek wordt geëvalueerd. Zo nodig volgt bijstelling.
--	--	---	--	---

Thema Toezicht op de jongeren

criterium: De instelling gaat verantwoord om met het toezicht op de jongeren

Begeleiding en toezicht: inhoud en wanneer	Het beleid beschrijft niet wat begeleiding en toezicht op de jongeren inhoudt en wanneer er begeleiding en toezicht is, dan wel de omschrijving is zo onvolledig/onduidelijk dat deze niet informatief is.	In het beleid staat wat begeleiding en toezicht op de jongeren inhoudt en wanneer er begeleiding en toezicht is.	Medewerkers weten wat begeleiding en toezicht inhoudt en wanneer er begeleiding en toezicht is en handelen daarnaar.	De instelling zorgt voor informatie, controle en bijsturing van de medewerkers op dit onderdeel.
Begeleiding en toezicht: taxeren risico's	Het beleid beschrijft niet dat, wanneer en op welke manier de risico's worden getaxeerd en welke consequenties daaraan verbonden moeten worden, dan wel de inhoud van de methode is onvoldoende dan wel de omschrijving is zo onvolledig/onduidelijk dat deze niet informatief is.	In het beleid staat dat, wanneer en op welke manier de risico's worden getaxeerd en welke consequenties daaraan verbonden moeten worden. Er is een taxatie instrument.	De medewerkers weten wanneer en op welke manier zij risico's moeten taxeren. Zij taxeren de risico's met behulp van het taxatie instrument. De instelling neemt maatregelen wanneer dit op grond van de taxatie nodig is.	Begeleiding en toezicht worden periodiek geëvalueerd. Zo nodig volgt bijstelling.

Thema Handelwijze bij incidenten

criterium: De instelling gaat verantwoord om met incidenten

Incidenten: optreden	Het beleid beschrijft niet hoe er moet worden gehandeld bij incidenten dan wel de omschrijving is zo onvolledig/onduidelijk dat deze niet informatief is.	In het beleid staat hoe er moet worden gehandeld bij incidenten	Medewerkers weten hoe zij moeten handelen bij incidenten en handelen daarnaar.	De instelling zorgt voor informatie, controle en bijsturing van de medewerkers op dit onderdeel.
Incidenten: melden en registreren	Het beleid beschrijft niet dat incidenten moeten worden gemeld en geregistreerd, dan wel de omschrijving is	In het beleid staat dat incidenten moeten worden gemeld en geregistreerd.	Medewerkers weten dat zij incidenten moeten melden en registreren en doen dat ook.	De instelling zorgt voor informatie, controle en bijsturing van de medewerkers op dit onderdeel.

	zo onvolledig/onduidelijk dat deze niet informatief is.			
Incidenten: voorkómen	Het beleid beschrijft niet hoe de instelling werkt aan het voorkómen van incidenten, dan wel de omschrijving is zo onvolledig/onduidelijk dat deze niet informatief is.	In het beleid staat hoe de instelling werkt aan het voorkómen van incidenten.	Medewerkers weten hoe zij moeten werken aan het voorkómen van incidenten en handelen daarnaar.	De instelling zorgt voor informatie, controle en bijsturing van de medewerkers op dit onderdeel. De incidenten worden op incidentniveau en periodiek op instellingsniveau geëvalueerd waarna zo nodig wordt bijgesteld.
Incidenten: nazorg	Het beleid beschrijft niet dat en welke nazorg bij incidenten gegeven moet worden, dan wel de omschrijving is zo onvolledig/onduidelijk dat deze niet informatief is.	In het beleid staat dat en welke nazorg bij incidenten gegeven moet worden.	Medewerkers weten dat en welke nazorg zij bij incidenten moeten geven en handelen daarnaar.	De instelling zorgt voor informatie, controle en bijsturing van de medewerkers op dit onderdeel. De nazorg wordt op incidentniveau en periodiek op instellingsniveau geëvalueerd waarna zo nodig wordt bijgesteld.

Bijlage 2 – Toetsingskader stap 2

Thema's	Criteria	Indicatoren	Bronnen
Dagprogramma (leefgroep, vrije tijd)	De instelling zorgt dat het dagprogramma voldoende aansluit op de behoeften van jongeren	<ul style="list-style-type: none"> - jongeren ervaren dat het dagprogramma aansluit bij wat ze willen en aankunnen - medewerkers passen binnen de mogelijkheden het dagprogramma aan op wat jongeren willen en aankunnen 	jongeren medewerkers dagprogramma
	De instelling zorgt voor voldoende en gevarieerd aanbod in het dagprogramma	<ul style="list-style-type: none"> - jongeren ervaren dat er voldoende dagprogramma is met een gevarieerd aanbod - medewerkers zorgen voor voldoende dagprogramma met een gevarieerd aanbod 	jongeren medewerkers dagprogramma
	De instelling zorgt ervoor dat de jongeren voldoende invloed kunnen hebben op het dagprogramma	<ul style="list-style-type: none"> - jongeren ervaren dat zij invloed hebben op de invulling van het dagprogramma - medewerkers bieden jongeren de mogelijkheid om invloed te hebben op de invulling van het dagprogramma 	jongeren medewerkers
Dagprogramma (school)	De intake van de school is van voldoende kwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> - school heeft een heldere intakeprocedure waarbij voorgeschiedenis en toekomstige schoolloopbaan expliciet worden vastgelegd samen met de jongere 	jongeren documenten
	De school zorgt dat iedere leerling op het juiste niveau met het onderwijs begint	<ul style="list-style-type: none"> - commissie van begeleiding (CvB) bepaalt voor <i>alle</i> leerlingen de beginsituatie 	CvB leerlingendossiers
	De school volgt de vorderingen en ontwikkelingen van de leerlingen voldoende	<ul style="list-style-type: none"> - voor alle leerlingen is er een leerlingvolgsysteem en op basis van dit systeem wordt het onderwijs vormgegeven 	medewerkers school leerlingendossiers
	De school heeft per leerling een toegesneden handelingsplan	<ul style="list-style-type: none"> - de school heeft een aanbod en aanpak die past bij de onderwijsbehoeften van de leerlingen verwoord in het handelingsplan 	medewerkers school leerlingendossiers
	De school heeft aandacht voor de samenstelling van de schoolgroepen	<ul style="list-style-type: none"> - de school bepaalt de samenstelling van de schoolgroepen aan de hand van de ontwikkelingsbehoeften van individuele jongeren 	medewerkers school jongeren lesobservaties
	De school zorgt dat het personeel goed toegerust is	<ul style="list-style-type: none"> - medewerkers worden structureel ondersteund bij het uitvoeren van hun dagelijkse werkzaamheden en maken gebruik van 	medewerkers school

Thema's	Criteria	Indicatoren	Bronnen
	voor het werk	inwerkprogramma's, interne opleidingen en andere ondersteuningsvormen	documenten
Samenwerking instelling en school	Het onderwijs is een essentieel onderdeel van de behandeling en heeft een vanzelfsprekende plaats	<ul style="list-style-type: none"> - bij opname in de instelling gaan jongeren zo snel mogelijk naar school - jongeren vertellen dat ze niet lang (1 à 2 weken) op plaatsing op school hebben gewacht - er is geen lesuitval waardoor jongeren niet naar school kunnen - de school registreert en analyseert de lesuitval 	jongeren medewerkers instelling en school documenten
	School en instelling werken voldoende samen bij de dagelijkse begeleiding van de jongeren	- de inhoud van het multidisciplinair overleg is vastgelegd en betreft in ieder geval de dagelijkse begeleiding van individuele jongeren, zowel op de groepen als op school	medewerkers instelling en school
	School en instelling werken voldoende samen bij het handelingsplan	- bespreken en evalueren van de handelingsplannen is ingebed in de overlegstructuur van de school en maakt onderdeel uit van het overleg met de instelling	medewerkers instelling en school jongeren
	School en instelling werken voldoende samen bij incidenten	<ul style="list-style-type: none"> - de samenwerking tussen school en instelling is geformaliseerd en maakt deel uit van het instellingsbeleid - de procedure voor het melden en registreren van incidenten is bij de medewerkers bekend en wordt als zodanig ook toegepast - er is een overzichtelijke incidentenregistratie <p>toedracht en afhandeling van incidenten wordt grondig onderzocht en vastgelegd</p>	medewerkers instelling en school jongeren leerlingendossiers

Thema's	Criteria	Indicatoren	Bronnen
Aandachtvolle omgeving	De instelling zorgt voor een fysieke leefomgeving van voldoende kwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> - jongeren zijn tevreden over hun fysieke leefomgeving - de leefgroepen zijn passend en veilig ingericht - de leefgroepen zijn zichtbaar schoon 	jongeren medewerkers observatie
	De instelling zorgt ervoor dat de jongeren voldoende invloed kunnen hebben op hun fysieke leefomgeving	<ul style="list-style-type: none"> - jongeren ervaren dat zij invloed hebben op de inrichting van hun fysieke leefomgeving - medewerkers bieden jongeren de mogelijkheid invloed uit te oefenen op hun fysieke leefomgeving 	jongeren medewerkers observatie
	De instelling zorgt ervoor dat de omgang binnen de instelling voldoende respectvol is	<ul style="list-style-type: none"> - jongeren ervaren dat respect binnen de instelling belangrijk is - jongeren ervaren dat zij medewerkers kunnen vertrouwen - medewerkers zijn zich bewust van hun voorbeeldgedrag en geven zelf het goede voorbeeld 	jongeren medewerkers
	De instelling zorgt ervoor dat de medewerkers een aandachtvolle houding hebben ten opzichte van de jongeren	<ul style="list-style-type: none"> - jongeren ervaren dat er aandacht is voor hun interesses, familie, vrienden, identiteit, kleding, voeding, levensovertuiging, etc. - jongeren ervaren dat de medewerkers goed gedrag opmerken en complimenten maken - medewerkers hebben aandacht voor de interesses, familie, vrienden, identiteit, kleding, voeding, levensovertuiging, etc. van de jongeren - medewerkers belonen positief gedrag - medewerkers maken tijd en hebben aandacht voor de jongeren 	jongeren medewerkers
Aandacht voor	De instelling heeft aandacht	<ul style="list-style-type: none"> - medewerkers zijn zich bewust van de problematiek van de jongeren 	medewerkers

Thema's	Criteria	Indicatoren	Bronnen
samenstelling leefgroep	voor de samenstelling van de leefgroepen	bij de samenstelling van de leefgroep	
	De instelling heeft aandacht voor de inzet van personeel	- de instelling gaat flexibel om met inzet personeel wanneer de problematiek van jongeren daar om vraagt	medewerkers
Voldoende toegerust personeel	De instelling heeft alleen medewerkers met een VOG in dienst	- van medewerkers wordt een verklaring omtrent het gedrag gevraagd (VOG)	personeelsdossiers medewerkers
	De instelling heeft medewerkers met voldoende kennis en vaardigheden in dienst	- medewerkers hebben voldoende pedagogische kennis. - medewerkers hebben voldoende kennis over de problematiek van de aanwezige populatie en handelen ernaar - medewerkers hebben voldoende vaardigheden	personeelsdossiers medewerkers jongeren
	De instelling zorgt dat het personeel goed toegerust is voor het werk	- De instelling stuurt/coacht medewerkers op hun werk in de leefgroep	medewerkers

Bijlage 3 – Maatregelen die de vrijheid van een jongere aantasten

A. vrijheidsbeperkende maatregelen

Artikel 29o Wet op de jeugdzorg (Wjz) bepaalt dat het hulpverleningsplan ten aanzien van een jeugdige maatregelen kan bevatten op grond waarvan hij tegen zijn wil binnen een accommodatie in zijn vrijheden kan worden beperkt. Indien het plan zodanige maatregelen bevat, omschrijft het tevens de gevallen waarin en de termijn gedurende welke de maatregelen kunnen worden toegepast. Het gaat om de volgende maatregelen:

- a. het verbod zich op in het hulpverleningsplan aangegeven plaatsen te bevinden en zonodig de tijdstippen waarop dat verbod geldt;
- b. tijdelijke plaatsing in afzondering;
- c. tijdelijke overplaatsing binnen de accommodatie of naar een andere accommodatie voor gesloten jeugdzorg;
- d. het vastpakken en vasthouden.

De vrijheidsbeperkende maatregelen die in het hulpverleningsplan zijn opgenomen, kunnen worden toegepast voor zover dit nodig is om te voorkomen dat de jeugdige zich onttrekt aan de noodzakelijke jeugdzorg of voor zover dit nodig is voor de veiligheid van de jeugdige of anderen. Bovendien mogen de maatregelen onder b en c genoemd, worden toegepast voor zover dit nodig is voor de handhaving van de huisregels.

B. dwangmaatregelen

Artikel 29p Wjz bepaalt:

- a. dat het hulpverleningsplan hulpverleningsprogramma's kan bevatten waaraan de jeugdige moet meewerken;
- b. dat het hulpverleningsplan geneeskundige behandelmethoden (waaronder het toedienen van medicijnen) kan bevatten, die de jeugdige moet gedogen.

De hulpverleningsprogramma's en de geneeskundige behandelmethoden die in het hulpverleningsplan zijn opgenomen kunnen tegen de wil van een jeugdige worden toegepast voor zover dit nodig is om het met het verblijf beoogde doel te bereiken of – in het geval van de geneeskundige behandelmethode – voor zover dit nodig is voor de veiligheid van de jeugdige of anderen.

C. communicatiebeperkende maatregelen

Artikel 29q bepaalt dat het hulpverleningsplan ten aanzien van een jeugdige, onverminderd de huisregels, kan bevatten:

- a. beperking van het brief- en telefoonverkeer of gebruik van andere communicatiemiddelen;
- b. beperking van bezoek (waaronder de bepaling dat bezoek slechts onder toezicht kan plaatsvinden).

Deze beperkingen kunnen (kort gezegd) worden toegepast voor zover dit nodig is om te voorkomen dat het met het verblijf beoogde doel wordt tegengewerkt.

D. controlemaatregelen

Artikel 29r bepaalt dat een hulpverleningsplan ten aanzien van een jeugdige controlemaatregelen kan bevatten. Het gaat om de volgende maatregelen:

- a. onderzoek aan lichaam of kleding;
- b. onderzoek van urine op aanwezigheid van gedragsbeïnvloedende middelen;
- c. onderzoek van de kamer van de jeugdige op de aanwezigheid van voorwerpen die hij niet in zijn bezit mag hebben;
- d. onderzoek van poststukken afkomstig van of bestemd voor de jeugdige op de aanwezigheid van voorwerpen, doch slechts in aanwezigheid van de jeugdige.

De controlemaatregelen die in het hulpverleningsplan zijn opgenomen kunnen tegen de wil van de jeugdige of zijn ouder(s) worden toegepast voor zover dit nodig is om te controleren of hetgeen in het hulpverleningsplan is opgenomen, wordt nagekomen.

Bovendien kunnen alle controlemaatregelen worden toegepast voor zover dit nodig is voor de handhaving van de huisregels of voor zover dit nodig is om te voorkomen dat de jeugdzorg aan andere jeugdigen wordt tegengewerkt.

E. tijdelijke noodsituatie

Met artikel 29t voorziet de wet tevens in een regeling die het toepassen van alle hiervoor genoemde maatregelen mogelijk maakt als dit nodig is om tijdelijke noodsituaties te overbruggen. Volgens de Memorie van Toelichting is hiervan slechts sprake als zich incidenten voordoen die niet in het hulpverleningsplan zijn voorzien of als een jeugdige net is geplaatst en er nog geen hulpverleningsplan is vastgesteld. Volgens artikel 29t kan in zo'n geval een maatregel ten hoogste zeven opeenvolgende dagen worden toegepast.

Bijlage 4 – Opzet onderzoek entreetoets

Voorafgaand aan het onderzoek heeft de Inspectie Jeugdzorg aan de instelling verzocht om de relevante beleidsdocumenten aan de inspectie op te sturen. De inspectie heeft deze beleidsdocumenten van de instelling voorafgaand aan het bezoek aan de instelling geanalyseerd. Ook heeft de inspectie de meldingen van calamiteiten van de instelling voorafgaand aan het bezoek aan de instelling geanalyseerd.

Tijdens het bezoek aan de instelling heeft de inspectie interviews gehouden met:

- groepsleiders;
- gedragswetenschappers/behandelcoördinatoren;
- leidinggevenden.

Ook heeft de inspectie tijdens het bezoek met jongeren op de groep geluncht.

Daarnaast heeft de inspectie tijdens het bezoek aan de instelling een analyse gemaakt van:

- de incidentenregistratie en incidentenverslagen;
- jongerendossiers.

De inspectie heeft vanuit de analyse van incidentenverslagen een selectie gemaakt welke dossiers zij wilde analyseren. Daarnaast heeft zij willekeurig geselecteerde dossiers geanalyseerd.

Zo zijn ook dossiers geanalyseerd waarin sprake was van de toepassing van maatregelen die de vrijheid van jongeren aantasten.

De volgorde in het onderzoek was zo gekozen dat de inspecteurs de informatie en eventuele signalen van de groepsleiders en de informatie uit de incidentenregistratie en de dossiers aan de orde konden stellen in de interviews met de gedragswetenschappers en de leidinggevenden. Zo konden de inspecteurs de informatie en signalen van groepsleiders en die uit de incidentenregistratie en de dossiers checken.

Tijdens het bezoek aan de instelling, heeft de inspectie in een rondleiding door het gebouw de situatie in de instelling geobserveerd.

Onverwachte onderdelen in het toezicht

De inspectie selecteert de groepsleiders die zij interviewt. Zij selecteert eveneens zelf de te toetsen jongerendossiers.

Rapportage

De Inspectie Jeugdzorg vraagt de instelling of het concept rapport feitelijke onjuistheden bevat .Na verwerking van de eventuele feitelijke onjuistheden stelt de inspectie de rapportage vast.

Als de inspectie de rapportage heeft vastgesteld, biedt zij deze aan aan de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, en aan de instelling zelf. De inspectie plaatst het vastgestelde rapport op haar website.

De Inspectie Jeugdzorg, de Inspectie van het Onderwijs en de Inspectie voor de Gezondheidszorg schrijven in de zomer van 2014 een geaggregeerd bericht voor de betrokken bewindspersonen over het toezicht op de sector jeugdzorg^{PLUS}. Ook de entreetoetsen krijgen hierin aandacht.

Bijlage 5 – Opzet onderzoek toezicht stap 2

Voorafgaand aan het onderzoek heeft de Inspectie Jeugdzorg aan de instelling verzocht om relevante feitelijke informatie aan de inspectie op te sturen.

Het onderzoek per instelling bestaat uit een analyse van de informatie van de instelling en een praktijktoets.

Er zit een vaste volgorde in het onderzoek:

1. opvragen feitelijke informatie bij de instelling:
 - o de dagprogramma's van de jongeren;
 - o het opleidingsplan voor de medewerkers;
2. opvragen eigen score instelling op de indicatoren in het toetsingskader van de inspectie, vooraf te mailen aan de inspectie;
3. observaties op de leefgroepen;
4. interviews met jongeren;
5. interviews met groepsleiders;
6. interviews met gedragswetenschappers/behandelcoördinatoren, leidinggevende en onderwijscoördinator;
7. analyse van personeelsdossiers mbt VOG;
8. terugkoppeling aan de directies van instelling en school.

De inspectie start met het analyseren van feitelijke informatie van de instelling. De inspectie gebruikt de eigen scores van de instelling op de indicatoren in het toetsingskader om het toezicht op maat te maken.

Onverwachte onderdelen in het toezicht

De inspecties selecteren de groepsleiders die zij interviewen. Zij selecteren eveneens zelf de te toetsen dossiers.

Rapportage

De Inspectie Jeugdzorg vraagt de instelling of het concept rapport feitelijke onjuistheden bevat. Na verwerking van de eventuele feitelijke onjuistheden stellen de inspecties de rapportage vast.

Als de inspecties de rapportage hebben vastgesteld, biedt de Inspectie Jeugdzorg deze aan aan de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, en aan de instelling zelf. De inspecties plaatsen het vastgestelde rapport op hun website.

De Inspectie Jeugdzorg, de Inspectie van het Onderwijs en de Inspectie voor de Gezondheidszorg schrijven in de zomer van 2014 een geaggregeerd bericht voor de betrokken bewindspersonen over het toezicht op de sector jeugdzorg^{PLUS}. Ook het toezicht stap 2 krijgt hierin aandacht.